

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Kdo odpovídá za provozování vozidla bez povinného ručení?

Dle § 1 odst. 2 písm. b) z. č. [168/1999](#) Sb., o pojištění odpovědnosti z povozu vozidel, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZPOV“), může vozidlo na pozemních komunikacích provozovat pouze ten, jehož povinnost nahradit újmu způsobenou provozem vozidla je pojištěna dle tohoto zákona. Za porušení tohoto zákazu hrozí uložení pokuty 5.000 Kč až 40.000 Kč. Komu lze pokutu uložit?

Podmínky provozování vozidla na pozemních komunikacích upravuje zákon č. [56/2001](#) Sb., který stanoví, která vozidla se povinně zapisují v registru silničních vozidel (dále jen „Registr vozidel“). Již tento zákon důsledně dbá rozdělení povinností mezi vlastníkem a provozovatelem vozidla, tedy pro případ, že vozidlo je vlastněné a provozované rozdílným subjektem, typicky u úvěrovaných vozidel, resp. u vozidel vypůjčených (či jinak přenechaných) provozovateli. V případě jednoty vlastníka a provozovatele (tedy typický příklad vozidla ve vlastnictví fyzické osoby a zakoupené „za hotové“) tato dichotomie odpadá, všechny povinnosti jdou za vlastníkem, včetně povinnosti sjednat tzv. povinné ručení, jak bude dále vyloženo.

ZPOV ve svém § 1 odst. 2. stanoví, kdy vozidlo musí mít sjednané povinné ručení (písmeno a) a současně provoz vozidla bez povinného ručení zakazuje (písmeno b).

Povinnost vlastníka sjednat povinné ručení

První povinnost, tedy sjednat povinné ručení k vozidlu zapsanému v Registru vozidel a udržovat jej v platnosti po celou dobu trvání zápisu, vyplývá z § 1 odst. 2 písm. a) ZPOV a zákon ji ukládá vlastníkovu vozidla.^[1] Ať již z jakéhokoliv důvodu dojde k ukončení povinného ručení (např. vlastník jej vypoví, přestane platit, či pojišťovna odstoupí od pojistné smlouvy), musí vlastník okamžitě sjednat nové povinné ručení, případně vozidlo vyřadit z Registru vozidel (případně zapsat zánik vozidla, nejde-li o vozidlo vyvezené či odcizené), aby se trvání povinnosti sjednat povinné ručení zprostil. Jinými slovy, trvá-li zápis vozidla v Registru vozidel a vozidlo není vyřazeno z provozu (resp. není zaniklé, vyvezené či odcizené), stíhá odpovědnost za nepojištění právě jen a pouze vlastníka.

V případě, že vlastník vozidla tuto svou povinnost poruší (když jde o odpovědnost objektivní), stíhá ho povinnost příspěvku do garančního fondu České kanceláře pojistitelů, dle denní sazby, která se odvíjí od druhu vozidla.^[2] Tato povinnost platit příspěvek je společná a nerozdílná pro vlastníka a provozovatele, tedy Česká kancelář pojistitelů si může vybrat, po kom bude uvedený příspěvek vymáhat. Nicméně konečným odpovědným subjektem je vlastník vozidla, nebude-li mezi vlastníkem a provozovatelem ujednáno jinak.

Zákaz provozovat vozidlo bez povinného ručení

ZPOV v § 1 odst. 2 písm. b) zakazuje provozovat vozidlo bez povinného ručení. Zatímco povinnost sjednat povinné ručení k vozidlu zapsanému v Registru vozidel váže zákon na vlastníka, zákaz provozu bez povinného ručení dopadá na kohokoli, kdo vozidlo provozuje (resp. řídí). Jakmile tedy vozidlo nemá sjednáno povinné ručení, nesmí nikdo s vozidlem vyjet na pozemní komunikaci, nechce-li se vystavit riziku odpovědnosti za přestupek. Každý, kdo hodlá provozovat (resp. řídit) vozidlo, by si tak měl ověřit, že vozidlo má sjednáno povinné ručení, tj. zejména mít tzv. zelenou kartu, coby

doklad o sjednaném povinném ručení, resp. ověřit si sjednané povinné ručení na webu České kanceláři pojistitelů.

V případě porušení uvedeného zákazu je provozovatel (resp. řidič) vozidla odpovědný za přestupek dle § 16 odst. 1 ZPOV. Za přestupek provozu vozidla přes zákaz lze správním orgánem uložit pokutu provozovateli (resp. řidiči) v rozmezí 5.000 až 40.000 Kč. [\[3\]](#)

Správní praxe

Výše uvedené by se mohlo zdát být jasné. Nicméně zákon a jeho aplikace (a výklad) opět závisí na lidském faktoru. A tak bohužel minimálně posledních několik let byla praxe správních orgánů napříč celou Českou republikou taková, že správní orgány za provoz vozidla přes zákaz pokutovaly nikoli provozovatele (resp. řidiče), ale právě vlastníka. Ze stany správních orgánů se jednalo buď o záměrné porušování zákona, či o hrubou neznalost problematiky. Výše uvedené a popsané principy se totiž od přijetí ZPOV věcně od roku 1999 nezměnily.

Náprava správní praxe Nejvyšším správním soudem

Byl to až Nejvyšší správní soud, který ve svém nedávném rozsudku takovýto dosavadní postup správních orgánů vyložil jako nesprávný a konečně tak přispěl k tomu, aby i na poli povinných ručení byl ze strany správních orgánů dodržován zákon, jehož porušování by právě správní orgány měly stíhat. Nejvyšší správní soud tak vyložil v rozhodnutí sp. zn. 7 As 187/2020 ze dne 20.10.2021, kde mimo jiné uvedl: *„Provozovatelem vozidla je osoba zapsaná v registru silničních vozidel jako provozovatel vozidla (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2019, č. j. 1 As 318/2018 - 41). Vedle tohoto formálního provozovatele může fakticky provozovat vozidlo i osoba jiná, která má vozidlo od jeho vlastníka či provozovatele půjčeno, aniž by byla jako provozovatel v registru zapsána, avšak reálně vozidlo řídí a používá. Vlastník vozidla, který není zapsán v registru silničních vozidel jako jeho provozovatel, a současně vozidlo vůbec neužívá, takové vozidlo neprovozuje.“*

A dále soud uvedl: *„Nejvyšší správní soud nepochybně, že je to vlastník vozidla, kdo má povinnost uzavřít smlouvu o pojištění odpovědnosti vozidla (§ 3 odst. 2 zákona o pojištění odpovědnosti), nelze však souhlasit s městským soudem, že pokud tak neučiní a jeho vozidlo provozuje na pozemní komunikaci třetí osoba, lze vlastníka sankcionovat za přestupek podle § 16 odst. 1 zákona o pojištění odpovědnosti. Jak již je výše zmíněno, citované ustanovení míří toliko na provozovatele vozidla, resp. na osobu, která vozidlo provozuje a nikoli na jeho vlastníka.“*

Závěr

Vozidlo zapsané v Registru vozidel musí být celou dobu pojištěno povinným ručením. Současně provozovatel (resp. řidič) vozidla nesmí vozidlo provozovat na pozemní komunikaci, není-li povinné ručení sjednáno. Povinnosti sjednat povinné ručení se vlastníka (spolu s provozovatelem) nezproští a společně odpovídají za příspěvek do garančního fondu České kanceláře pojistitelů. Odpovědnost vlastníka vozidla za provoz vozidla bez povinného ručení, je-li vlastníka odlišný od provozovatele (potažmo řidiče), však ani nenastane, a to i díky rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 7 As 187/2020 ze dne 20.10.2021. Nově správní orgány budou za provoz vozidla bez povinného ručení správně pokutovat toliko provozovatele (potažmo řidiče), nikoli vlastníka. Tedy, nebudou-li správní orgány dále chtít postupovat nezákonně a nově i v rozporu se soudní judikaturou.

Mgr. David Stroukal,
právník

e-mail: david.stroukal@seznam.cz

---

[1] Viz § 3 odst. 2 ZPOV u tuzemského vozidla.

[2] Viz § 4 ZPOV.

[3] Viz § 16 odst. 3 ZPOV.

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Úročení jistoty \(kauce\), kterou skládá podnájemce nájemci - II. díl](#)
- [Když obecní pozemky již nemusí být obecní – institut mimořádného vydržení v obecním právu](#)
- [Střet zájmů členů volených orgánů obchodních korporací: pravidla, proces a následky](#)
- [Dvě kiwi denně: EU schválila první zdravotní tvrzení pro čerstvé ovoce](#)
- [Nová „tlačítková“ povinnost pro e-shopy](#)
- [Digital Omnibus: Revoluce v datech, nebo jen nová zátěž pro podnikatele?](#)
- [Darování pro případ smrti nemovité věci zapsané v katastru nemovitostí a určení výše odměny soudního komisaře](#)
- [Flotilová novela: Kdo a kdy musí nově získat licenci k distribuci pojištění?](#)
- [Nová pravidla pro ground handling v EU a jejich dopady na letecký sektor](#)
- [Právní due diligence nemovitostí: na co se v praxi skutečně zaměřit](#)
- [Hmotněprávní opatrovník obchodní korporace: mezi efektivní ochranou a zásahem do korporační autonomie](#)